EUROPA-PARLAMENTET

2004 *2009*

Retsudvalget

2005/0003(CNS)

14.7.2005

UDTALELSE

fra Retsudvalget

til Udvalget om Borgernes Rettigheder og Retlige og Indre Anliggender

om forslag til Rådets rammeafgørelse om bekæmpelse af organiseret kriminalitet (KOM(2005)0006 – C6-0061/2005 – 2005/0003(CNS))

Rådgivende ordfører: Antonio Di Pietro

PA_Leg

DA

KORT BEGRUNDELSE

Organiseret kriminalitet er et stort og alvorligt problem i Den Europæiske Union.

Det er en kendsgerning, at de kriminelle organisationer, der opererer på Unionens område, ud over at skaffe sig enorme fortjenester af de enkelte kriminelle handlinger, som nogle gange medfører dramatiske konsekvenser på det menneskelige og sociale plan (handel med narkotika, våben, mennesker osv.), ikke kun korrumperer det frie marked og en sund konkurrence, men også krænker de grundlæggende regler for et civilt samfund.

Der, hvor de kriminelle organisationer står stærkest, investerer og hvidvasker de umådelige summer i økonomiske aktiviteter, der tilsyneladende er lovlige, og opnår derved afgørende indflydelse på udviklingen i hele landsdele. De kriminelle organisationer indsætter deres kapital og folk i vidt forskellige aktiviteter rækkende fra højfinansen til servicevirksomheder, affaldsbortskaffelse, byggeri, overalt, hvor de kan skaffe sig adgang til store offentlige beløb. Vold, korruption og afpresning af lovlige virksomheder - de omfattende omkostninger ved denne lovløshed falder tilbage på borgerne og deres livskvalitet.

Kommissionen har fornuftig vis valgt en rammeafgørelse som redskab til at forpligte de 25 medlemsstater til at bringe deres strafferetlige bestemmelser vedrørende bekæmpelse af organiseret kriminalitet nærmere hinanden, hvilket der er behov for, da indsatsen til bekæmpelse heraf i dag er reguleret på meget forskellige og i nogle tilfælde foruroligende mangelfulde måder i medlemsstaternes retssystemer .

Forslaget til rammeafgørelse begrænser sig til i 11 artikler at fastlægge de grundlæggende begreber, der er helt nødvendige for bekæmpelsen af organiseret kriminalitet, og anføre de fælles minimumsregler, som bør figurere i medlemsstaternes respektive nationale strafferetslovgivninger, for at sikre:

1) en fælles definition af organiseret kriminalitet samt en række specifikke tilfælde af strafbare handlinger i tilknytning hertil,

2) minimumsstraffe for fysiske og juridiske personer, der er ansvarlige for disse forbrydelser,

3) særlig regler for personer, der samarbejder med domstolene (de såkaldte "angrende" kriminelle)

4) minimumsprocesregler til fastlæggelse af kompetence og samordning af retsforfølgelsen mellem medlemsstaterne.

Ordføreren mener, at det er nødvendigt at lovgive på en mere enkel og klar måde for at kunne begrænse eventuelle fortolkningsproblemer og forsinkelser med gennemførelsen.

Det bør nemlig erindres, at disse bestemmelser skal omsættes til konkrete instrumenter for retsvæsenets aktører og politiet, som har behov for enkle og effektive midler til at kunne gennemføre deres undersøgelser og efterforskning med succes.

Med udgangspunkt i den eksisterende lovgivning i visse medlemsstater, som af historiske og samfundsmæssige grunde har været de første til at tage fat om problemets rod, foreslår ordføreren nogle målrettede ændringsforslag, der skal gøre retsakten mere effektiv og konkret anvendelig.

I definitionen af kriminel organisation foreslås det at fjerne kravet om, at sammenslutningen skal være *af en vis varighed*, da dette ikke er afgørende, og især fordi dette krav vil medføre en urimelig bevisbyrde, som vil vanskeliggøre efterforskningen. Af samme grund foreslås det som karakteristisk aspekt ved en kriminel sammenslutning at anføre en *hierarkisk struktur* i stedet for som foreslået af Kommissionen en *nærmere fastlagt struktur*, hvilket er et diskutabelt begreb, som det er vanskeligt at definere.

Andre steder er der behov for mere radikale ændringer af teksten for at afhjælpe visse alvorlige mangler.

F.eks. foreslås det i artikel 3 til sanktionerne i form af frihedsberøvelse at føje materielle sanktioner såsom beslaglæggelse af ejendom samt foranstaltninger i form af midlertidige eller permanente forbud mod at udøve visse aktiviteter for personer, der deltager i en kriminel organisation.

Endelig foreslås det med det formål at muliggøre en bedre og mere effektiv samordning af retsforfølgelse mellem medlemsstaterne som supplement til artikel 7 at indføre en særlig bestemmelse, hvormed eventuelle kompetencekonflikter mellem myndighederne i forskellige medlemsstater kan bilægges med tidsbunden regel: Hvis retsforfølgelsen på grundlag af de samme kendsgerninger allerede er blevet indledt af en eller flere medlemsstater, skal sagen videreføres i den stat, hvor den først blev indledt.

Alt i alt er det målet med ændringsforslagene, at der - efter de mange officielle erklæringer - i de 25 lande endelig kan skrides til handling og nås frem til en parallelisme mellem de nationale straffelovgivninger, uden hvilken denne farlige plage, der hjemsøger vores samfund, aldrig vil kunne udryddes effektivt.

ÆNDRINGSFORSLAG

Retsudvalget opfordrer Udvalget om Borgernes Rettigheder og Retlige og Indre Anliggender, som er korresponderende udvalg, til at optage følgende ændringsforslag i sin betænkning:

Kommissionens forslag[1]	Ændringsforslag
Ændringsforslag 1 Artikel 1, afsnit 1	

[1] Endnu ikke offentliggjort i EUT.

I denne rammeafgørelse forstås ved "kriminel organisation" en struktureret sammenslutning ***af en vis varighed*** bestående af mere end to personer, der handler i forening med henblik på at begå strafbare handlinger, som kan straffes med en frihedsstraf eller en sikkerhedsforanstaltning af en maksimal varighed på mindst fire år eller en strengere straf, med henblik på direkte eller indirekte at opnå en økonomisk eller anden materiel fordel.	I denne rammeafgørelse forstås ved "kriminel organisation" en struktureret sammenslutning bestående af mere end to personer, der handler i forening med henblik på at begå strafbare handlinger, som kan straffes med en frihedsstraf eller en sikkerhedsforanstaltning af en maksimal varighed på mindst fire år eller en strengere straf, med henblik på direkte eller indirekte at opnå en økonomisk eller anden materiel fordel.

Begrundelse

Det krav, der stilles om, at sammenslutningerne skal være af en vis varighed, i forbindelse med definitionen af den strafbare handling, kan ikke betragtes som et afgørende element, da der udmærket kan opstå sager med sammenslutninger, der har strafbare handlinger som formål, og som er virksomme kort tid efter, at de er oprettet. Desuden vil der med en sådan generisk og upræcis formulering altid opstå usikkerhed om, hvor lang den fornødne varighed skal være. Og endelig vil den medføre en urimelig bevisførelsesbyrde.

Ændringsforslag 2
Artikel 1, afsnit 2

Udtrykket "struktureret sammenslutning" betegner en sammenslutning, der ikke er vilkårligt dannet med henblik på umiddelbart at begå en ***strafbar handling***, og hvis medlemmers roller ikke nødvendigvis er formelt defineret, hvis sammensætning ikke nødvendigvis er fast, og hvis struktur ikke nødvendigvis er ***nærmere fastlagt***.	Udtrykket "struktureret sammenslutning" betegner en sammenslutning, der ikke er vilkårligt dannet med henblik på umiddelbart at begå en ***eller flere indbyrdes forbundne strafbare handlinger***, og hvis medlemmers roller ikke nødvendigvis er formelt defineret, hvis sammensætning ikke nødvendigvis er fast, og hvis struktur ikke nødvendigvis er ***hierarkisk***.

Begrundelse

En kriminel sammenslutnings strukturering er noget andet end blot den omstændighed, at nogle personer er fælles om en forbrydelse, og det er klogt at holde de to tilfælde adskilt.

Det vil være mere hensigtsmæssigt at betone fraværet af en hierarkisk struktur end af en nærmere fastlæggelse af strukturen, da der udmærket kan være tale om en sådan i en kriminel sammenslutning, og da dette i øvrigt vil være vanskeligt at afgøre.

Ændringsforslag 3

Artikel 3, stk. 2 a (nyt)

2a. Hver medlemsstat træffer de nødvendige foranstaltninger for at sikre, at der på de personer, der anses for ansvarlige, jf. artikel 2, ud over de i de foregående stykker anførte sanktioner også kan anvendes andre sanktioner såsom:

a) beslaglæggelse af genstande, som har været anvendt eller bestemt til at begå den strafbare handling, og af genstande, som er lønnen derfor eller udbyttet eller afkastet deraf, eller som udgør genstanden for den strafbare handling

b) midlertidigt eller permanent forbud mod at udøve en erhvervsaktivitet eller drive virksomhed

c) foranstaltninger vedrørende fortabelse af og ikke-valgbarhed til politiske og offentlige hverv.

Begrundelse

I tillæg til de frihedsberøvende sanktioner kan også materielle og diskvalificerende sanktioner ofte vise sig at være virkningsfulde.

Ændringsforslag 4
Artikel 4, litra b, indledning

b) giver de administrative eller retslige myndigheder oplysninger***,*** som ***de ikke kunne have skaffet sig på anden vis, og som hjælper dem med***:	b) ***hurtigt og udtømmende*** giver de administrative eller retslige myndigheder oplysninger, som ***kan anvendes til***:

Begrundelse

Hvis gerningsmandens oplysninger virkelig skal være til nytte for efterforskningsmyndighederne, skal de afgives hurtigt og være så godt som fuldstændige. Desuden bør kravet om, at myndighederne ikke skal kunne skaffe sig disse oplysninger på anden vis, udgå, da det forekommer ulogisk og ikke kan bevises.

Ændringsforslag 5
Artikel 4, litra b, led 1

— at ***forebygge eller begrænse*** virkningerne af den strafbare handling	— at ***hindre, standse eller mindske*** virkningerne af den strafbare handling

Begrundelse

En mere præcis definition af samarbejdets rækkevidde.

Ændringsforslag 6
Artikel 4, litra b, led 2

— at identificere eller retsforfølge de andre gerningsmænd	***— at muliggøre identifikation eller pågribelse af de ansvarlige for de strafbare handlinger, jf. artikel 1 og 2***

Begrundelse

En mere præcis definition af samarbejdets rækkevidde.

Ændringsforslag 7
Artikel 4, litra b, led 3

— at fremskaffe bevismateriale	— at fremskaffe bevismateriale ***om de strafbare handlinger, jf. artikel 1 og 2***

Begrundelse

Det er hensigtsmæssigt at præcisere, at bevismaterialet kan vedrøre såvel en strafbar handling, der består i deltagelse i en kriminel sammenslutning, som de strafbare handlinger, der er målet for sammenslutningen.

Ændringsforslag 8
Artikel 4, litra b, led 5

— at forhindre, at andre af de strafbare handlinger, der er omhandlet i ***artikel 2***, bliver begået.	— at forhindre, at andre af de strafbare handlinger, der er omhandlet i ***artikel 1 og 2***, bliver begået.

Begrundelse

Det bør præciseres, at der henvises såvel til en strafbar handling, der består i deltagelse i en kriminel sammenslutning, som til de strafbare handlinger, der er målet for

sammenslutningen.

Ændringsforslag 9
Artikel 5, overskrift

Juridiske personers ansvar	*(Vedrører ikke den danske tekst)*

Begrundelse

Vedrører ikke den danske tekst.

Ændringsforslag 10
Artikel 5, stk. 1, indledning

1. Hver medlemsstat træffer de nødvendige foranstaltninger for at sikre, at juridiske personer kan holdes ansvarlige for en af de strafbare handlinger, der er omhandlet i artikel 2, som er begået på deres vegne af en person, der handler enten individuelt eller som medlem af et organ under den juridiske person, og som har en ledende stilling inden for den juridiske person baseret på:	1. Hver medlemsstat træffer de nødvendige foranstaltninger for at sikre, at juridiske personer kan holdes ansvarlige for en af de strafbare handlinger, der er omhandlet i artikel 2, ***samt de strafbare handlinger, der er omhandlet i artikel 1, med henblik på hvilke sammenslutningen er blevet oprettet,*** som er begået på deres vegne af en person, der handler enten individuelt eller som medlem af et organ under den juridiske person, og som har en ledende stilling inden for den juridiske person baseret på:

Begrundelse

I forbindelse med juridiske personers ansvar bør der henvises såvel til selve den strafbare handling, der består i deltagelse i en kriminel sammenslutning, som til de strafbare handlinger, der er målet for sammenslutningen.

Ændringsforslag 11
Artikel 5, stk. 1, litra a

a) beføjelser til at repræsentere den juridiske person, eller	a) beføjelser til ***også de facto*** at repræsentere den juridiske person, eller

Begrundelse

I mange tilfælde er det administratorens eller de facto-repræsentantens position, der skal tages højde for, for at det strafferetlige ansvar kan udvides til den juridiske person.

Ændringsforslag 12
Artikel 5, stk. 1, litra b

b) beføjelser til at træffe beslutninger på den juridiske persons vegne, eller	b) beføjelser til at træffe beslutninger***, også de facto,*** på den juridiske persons vegne, eller

Begrundelse

I mange tilfælde træffes de beslutninger, der er afgørende for den juridiske persons liv, ikke så meget af den formelt lovlige repræsentant, men af administratoren eller af de facto-repræsentanten.

Ændringsforslag 13
Artikel 5, stk. 3

3. Juridiske personers ansvar i henhold til stk. 1 og 2 udelukker ikke strafferetlig forfølgning af fysiske personer, som begår eller medvirker til en af de strafbare handlinger, der er omhandlet i artikel 2.	3. Juridiske personers ansvar i henhold til stk. 1 og 2 udelukker ikke strafferetlig forfølgning af fysiske personer, som begår eller medvirker til en af de strafbare handlinger, der er omhandlet i artikel 2, ***eller de strafbare handlinger, der er omhandlet i artikel 1, med henblik på hvilken sammenslutninger er blevet oprettet***.

Begrundelse

Det bør præciseres, at der henvises såvel til selve den strafbare handling, der består i deltagelse i en kriminel sammenslutning, som de strafbare handlinger, der er målet for sammenslutningen.

Ændringsforslag 14
Artikel 6, litra b

b) midlertidigt eller varigt forbud mod at ***udøve kommerciel*** virksomhed	b) midlertidigt eller varigt forbud mod at ***drive erhvervsvirksomhed***

Begrundelse

Erhvervsvirksomhed er mere omfattende end udtrykket kommerciel virksomhed og omfatter f.eks. industrivirksomhed, landbrug, bank- og finansforretning osv.

Ændringsforslag 15
Artikel 6, litra e a (nyt)

ea) beslaglæggelse af genstande, som har været anvendt eller bestemt til at begå den strafbare handling, og af genstande, som er lønnen derfor eller udbyttet eller afkastet deraf, eller som udgør genstanden for den strafbare handling

Begrundelse

Materielle straffesanktioner er nyttige i bekæmpelsen af alle former for organiseret kriminalitet. Der tænkes f.eks. på ejendom, der er opført i et selskabs navn, og som anvendes af en kriminel sammenslutning til dens formål.

Ændringsforslag 16
Artikel 7, afsnit 3, litra d a (nyt)

da) den medlemsstat, der først indledte straffesagen.

Begrundelse

Denne bestemmelse har til formål at løse eventuelle kompetencekonflikter mellem myndighederne i flere medlemsstater.

PROCEDURE

Titel	Forslag til Rådets rammeafgørelse om bekæmpelse af organiseret kriminalitet
Referencer	KOM(2005)0006 – C6-0061/2005 – 2005/0003(CNS)
Korresponderende udvalg	LIBE
Rådgivende udvalg Dato for meddelelse på plenarmødet	JURI 12.4.2005
Udvidet samarbejde	nej
Rådgivende ordfører Dato for valg	Antonio Di Pietro 21.4.2005
Behandling i udvalg	20.6.2005 13.7.2005
Dato for vedtagelse af ændringsforslag	13.7.2005
Resultat af den endelige afstemning	for: 19 imod: 0 hverken/eller: 0
Til stede ved den endelige afstemning - medlemmer	Maria Berger, Antonio Di Pietro, Monica Frassoni, Giuseppe Gargani, Piia-Noora Kauppi, Kurt Lechner, Klaus-Heiner Lehne, Katalin Lévai, Antonio López-Istúriz White, Antonio Masip Hidalgo, Hans-Peter Mayer, Viktória Mohácsi, Aloyzas Sakalas, Diana Wallis, Tadeusz Zwiefka
Til stede ved den endelige afstemning - stedfortrædere	Evelin Lichtenberger, Arlene McCarthy, Manuel Medina Ortega, József Szájer
Til stede ved den endelige afstemning - stedfortrædere, jf. art. 178, stk. 2	